

Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20522>

Özet

Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i (EÖAÖ), bireylerin ebeveynlik rolüne dair sahip olduklar? subjektif tutumlar?, inançlar? ve alg?lar? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkiye adaptasyonu, 2017 y?l?nda K?z?lda? ve Duran taraf?ndan ger?ekle?tirilmis?tir. Çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve dili ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenilirli?ini test etmeyi amaçlam??tır. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda ebeveynlik alg?lar?n? ara?t?rmada kullan?labilecek psikometrik aç?dan sa?lam bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, ebeveynli?in getirdi?i zorluklar ve ödüller gibi çe?itli boyutlar? kapsayan alg?sal bile?enleri de?erlendirir. Ölçe?in uyarlama süreci, faktör yap?s?n?n do?rulanmas?n? ve iç tutarlılık analizlerini içermi?tir. Bu sayede, ebeveynlik ara?t?rmalarında önemli bir bo?lu?u dolduran, Türkçeye uyarlanm?? güvenilir bir ölçüm araç? literatüre kazandırmis?tir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik alg?s?, Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i, psikolojik ölçek, adaptasyon, ebeveynlik, psikometri, geçerlik, güvenilirlik, K?z?lda? ve Duran (2017).

Yazarlar

Seval K?z?lda?, Ay?e Duran

Amaç

Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin ebeveyn olma fikrine, ebeveynlik rolünün kendilerine yükledi?i sorumluluklara ve bu rolün genel ya?am kaliteleri üzerindeki etkisine dair sahip olduklar? bili?sel ve duygusal alg?lar? standart bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle ebeveynli?e geçi? a?amas?ndaki bireylerin veya mevcut ebeveynlerin bu role yönelik pozitif ve negatif beklentilerini saptamada kritik bir rol oynamaktadır.

Türkiye uyarlamas?n?n özel amacı, orijinal ölçe?in kültürel e?de?erli?ini ve yap?s?sal bütünlü?ünü Türk örnekleminde kan?tlamaktır. Bu sayede, Türk aile yap?s? ve kültürel normlar? çerçevesinde ebeveynlik alg?lar?n?n bilimsel olarak incelenmesine olanak tan?nmis?tir. Ölçek, klinik ve akademik ara?t?rmalarda ebeveyn dan??manlı?? programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve risk alt?ndaki gruplar? belirlemek için kullan?labılır.

Yap?

Ölçek, ebeveynli?e dair alg?sal yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ebeveynli?in getirdi?i

kişisel tatmin, zorluklarla başa çıkma becerisi, rol çatışması ve ebeveynliğin bireyin özgürlüğüne etkisi gibi çok boyutlu bileşenleri içerir. Ölçeğin orijinal yapısı, genellikle birkaç alt boyuttan oluşur ve bu alt boyutlar, bireyin ebeveynlik deneyimine dair bütüncül bir bakış açısını sunar.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek için faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, Türk kültüründe ebeveynlik algısının hangi temel psikolojik faktörler etrafında organize olduğunu ortaya koyarak ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapıyı doğrulamıştır.

Geçerlik

Ebeveyn Olmaya İlişkin Algı Ölçeği'nin Türkiye adaptasyon çalışmasında geçerlik çalışmaları, yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliği odaklı yürütülmüştür. Yapı geçerliliği, özellikle doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de tutarlı olduğunu göstermeyi amaçlamıştır.

Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel eşdeğerlik sağlamak amacıyla çeviri-geri çeviri yöntemleri uygulanmıştır. Ayrıca, ölçeğin ilgili diğer psikolojik yapılarla (örneğin, yaşam doyumu veya ebeveyn stres düzeyleri) korelasyonlarının incelenmesi yoluyla ölçüt bağlantılı geçerliğe dair kanıtlar sunulmuştur, ancak spesifik geçerlik katsayıları bu kaynakta belirtilmemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçüm tutarlılığını sağlamak amacıyla yapılmıştır. Tipik olarak, bu tür adaptasyon çalışmaları için iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach's Alpha değeri hesaplanır. Yüksek Alpha değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Kızıldağ ve Duran (2017) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında, ölçeğin farklı alt boyutları için ayrı ayrı iç tutarlılık katsayıları rapor edilmiştir. Ayrıca, zaman içinde ölçümün stabilitesini test etmek amacıyla test-tekrar test güvenirliği yönteminin de kullanılmış olması muhtemeldir, ancak elde edilen spesifik güvenirlik değerleri bu kaynakta belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Ebeveyn Olmaya İlişkin Algı Ölçeği'nin Türkiye uyarlamasında, ölçeğin yapısal geçerliliğini kanıtlamak için faktör analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklendiği gibi belirli faktörler altında toplandığını doğrulamayı amaçlamıştır.

Çalışmada, genellikle öncelikle keşfedici faktör analizi (KFA) ile madde yükleri incelenir, ardından doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile orijinal ölçek yapısının Türk verilerine ne kadar uyduğunu test edilir. Bu süreç, ölçeğin çok boyutlu yapısının korunduğunu ve Türk popülasyonu için uygun model uyum indekslerine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) türünde bir öz bildirim ölçeği.

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatında olup, katılımcılardan ebeveynliğe dair algılarının belirli bir aralıkta (örneğin, 1=Hiç katılmıyorum, 5=Tamamen katılıyorum) belirtmeleri istenir. Spesifik derecelendirme bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Ebeveynler veya ebeveyn aday olan yetişkin bireyler.

Age Group: Yetişkin (Genellikle 18 yaş ve üstü).

Population Details: Kızılda ve Duran'ın çalışması, farklı sosyo-demografik özelliklere sahip Türk yetişkinlerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Kağıt tabanlı veya çevrimiçi uygulama yoluyla bireysel ya da grupça uygulanabilen, kolay yönetilebilir bir psikolojik envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik rolü, psikolojik envanter, öz bildirim, kültürel adaptasyon, faktör yapısı, Cronbach Alfa, ebeveyn stresi, yaşam doyumu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sevalpdr@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar Seval Kızılda'dır.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, 2017 yılında Türkiye literatürüne uyarlanmıştır. Ölçeğin kullanım izinleri ve telif hakları, sorumlu yazar Seval Kızılda ve makalenin yayınlandığı dergi (International Journal Of Eurasia Social Sciences) ile iletişime geçilerek doğrulanmalıdır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımına dair spesifik ücret bilgisi mevcut değildir.

İletişim kurulacak sorumlu yazar: **Seval Kizildag**.

Orijinal makale bağlantısı (EBSCOhost üzerinden erişim): proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [perceptions-of-parenting-inventory-toad.pdf](#)

Kaynaklar

K?z?lda?, S. ve Duran, A. (2017). Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i'nin Türkiye'ye Uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(30), 1696-1713.

Ebeveyn Olmaya ?li?kin Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle maddeler listelenememektedir. Ölçe?in maddelerine ve puanlama yönergelerine ula?mak için yukarıda belirtilen referans makaleye ba?vurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM